



UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023

Cifra proiectului: 20.80009.8007.29

Titlul proiectului: Studiul epidemiologic al patologiilor endocrine cu răspândire largă în populație (diabet zaharat, obezitate) în Republica Moldova și strategia managerială

Conducător de proiect: VUDU Lorina

Acesta este primul studiu epidemiologic transversal care analizează prevalența DZ, prediabetului, obezității și dislipidemiei la populația Republicii Moldova. Datele au fost colectate în perioada anilor 2021 –2023 și au inclus 1039 de persoane din localitățile urbane și rurale. Rezultatele noastre arată prezența diferitor tipuri de disglucemii la populația țării, cu prevalența mare a prediabetului și diabetului necunoscut și care constituie: 29,6 % - prediabetul, din care 16,8 % sunt persoane cu alterarea glicemiei bazale; diabetul zaharat – 10,8 %, din care 1,6 % diabetul nou depistat. Majoritatea persoanelor cu prediabet au exces ponderal, obezitatea abdominală, HTA, dislipidemii. Au fost determinați factori de risc în dezvoltarea diabetului zaharat de tip 2, ca excesul ponderal, obezitatea abdominală, modul sedentar de viață, creșterea nivelului de colesterol total și LDL-C. Numai o treime din persoane investigate au IMC în limitele normale, o treime din persoane sunt supraponderale, 25 % au obezitatea de gr 1. Persoane cu IMC crescut au mai mare șanse să dezvolte DZ 2. Mai mult de 75 % din persoane au obezitatea abdominală, care este un predictor al riscului de dezvoltare a DZ de tip 2. Dislipidemia este considerată un factor de risc modificabil de DZ. Studiul nostru a arătat că mai mult de 60 % din investigați au concentrațiile crescute de colesterol total; mai mult de 55 % au nivelul crescut de LDL-C, iar non-HDL-C, care este un predictor puternic de BCV și indică în mod deosebit evenimentele coronariene, a fost crescut la mai mult de 70% din persoane investigate. Studiarea riscului de dezvoltare a DZ (Findrisc) a arătat că 16 % din cei investigați au risc moderat de dezvoltare a DZ (1 din 6 are risc de a dezvolta maladia în următorii 10 ani); 14 % au risc înalt (33 % au risc de a dezvolta maladia în următorii 10 ani), iar 4 % au risc foarte înalt, ceea ce constituie că în următorii 10 ani jumătate din aceste persoane vor dezvolta diabetul. Evaluarea riscului cardiovascular utilizând scala SCORE, a arătat că riscul ușor și moderat au câte 40 % din persoane investigate, 13 % au risc crescut și 4 % - foarte crescut. Folosirea scalei SCORE2 a schimbat repartizarea persoanelor după diferit grad de risc, majorând numărul persoanelor cu riscul crescut de evenimente fatale și non-fatale. Conform SCORE2, deja numai 18 % din persoane au fost referite la risc scăzut iar 42 % - la risc crescut, ceea ce va cere revizuirea tratamentului persoanelor cu risc cardiovascular. Studiarea statusului mintal la persoane cu diabet a descoperit prezența dereglărilor anxioase și depresive, ceea ce are efect negativ referitor la evoluția bolii de bază și înrăutățește calitatea vieții acestor persoane. Studiul argumentează necesitatea abordării sistemice de diagnostic precoce și profilaxie a acestor maladii.



UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

Summary of the activity and the results obtained in the project period 2020-2023

Project number: 20.80009.8007.29

Project Title: Epidemiological study of endocrine pathologies (diabetes, obesity) widespread in the population in the Republic of Moldova and management strategy
State project

Project leader: VUDU Lorina

This is the first cross-sectional epidemiological study that analyzes the prevalence of diabetes mellitus, prediabetes, obesity, and dyslipidemia in the population of the Republic of Moldova. The data was collected during 2021-2023 and included 1039 people from urban and rural localities. Our results show the presence of different types of dysglycemia in the country's population, with a high prevalence of prediabetes and unknown diabetes, which constitute: 29.6% - prediabetes, of which 16.8% are people with altered basal glucose; diabetes - 10.8%, of which 1.6% - newly diagnosed diabetes. Most people with prediabetes have excess weight, abdominal obesity, hypertension, and dyslipidemia. Risk factors for the development of type 2 DM were determined, such as overweight, abdominal obesity, sedentary lifestyle, and increased total cholesterol and LDL-C levels. Only 1/3 of the people investigated had a BMI within normal limits, 1/3 of the people were overweight, and 25% had gr. 1 obesity. People with an increased BMI have a higher chance of developing type 2 DM. More than 75% of people have abdominal obesity, which is a predictor of risk of developing type 2 DM. Dyslipidemia is considered a modifiable risk factor for DM. Our study showed that more than 60% of those investigated have elevated concentrations of total cholesterol; more than 55% have elevated LDL-C, and non-HDL-C, which is a strong predictor of CVD and particularly indicative of coronary events, was elevated in more than 70% of subjects. The study of the risk of developing DM (Findrisc) showed that 16% of those investigated have a moderate risk of developing DM (1 in 6 is at risk of developing the disease in the next 10 years); 14% are at high risk (33% are at risk of developing the disease in the next 10 years), and 4% are at very high risk, which means that in the next 10 years, half of these people will develop diabetes. Cardiovascular risk assessment using SCORE showed that 40% of the investigated persons have low risk, 40% - moderate risk, 13% have high risk, and 4% - very high risk. SCORE2 changed the distribution according to different degrees of risk, increasing the number of people at high risk of fatal and non-fatal events. According to SCORE2, only 18% of people have been assigned to low risk, and 42% - to high risk, which will require an adjustment of treatment according to CV risk. Studying the mental status of people with diabetes has revealed the presence of anxiety and depressive disorders, which aggravate the evolution of the underlying disease and worsen the quality of life of these people. The study argues the need for a systemic approach to early diagnosis and prophylaxis of these diseases.